هەڵبژاردنی کۆلێژ

ڕێنیشاندەرێکی تایبەتە
بەخوێندکارانی دەرچووی
پۆلی 12 ی ئامادەیی

د.جەعفەر عومەر

2020

پەروەردەی ماتماتیک

لە چی زانکۆیەک هەیە؟

بەشی ماتماتیک، لە کۆلێژی پەروەردە، لەم شەش زانکۆیە، هەیە:

1. زانکۆی سەلاحەدین
2. زانکۆی سلیمانی
3. زانکۆی دهۆک (ئاکری)
4. زانکۆی زاخۆ
5. زانکۆی گەرمیان
6. زانکۆی تیشک\هەولێر

سیستەمی خوێندن

ساڵەکانی خوێندن: خوێندن لەم کۆلێژە چوار ساڵە، لە ساڵی چوارەمدا قوتابی بۆ ماوەی (چل) ڕۆژ ڕاهێنان دەکات لە قوتابخانەکان وەک مامۆستا ڕۆڵ دەبینێت.

سیستەم: سیستەمی خوێندن پێشتر ساڵانە بوو، لەم ساڵانەدا لە عیراق سیستەمەکە گۆراوە بۆ کۆرسات، خوێندکار بەشێوەی کۆرسات وانەکان دەخوێنێت لە چوارچێوەی چەند کۆرسێکی تایبەتی پسپۆڕیدا.

بابەتەکان: بە شێوە یە کی سیستەماتیک بە گوێرەی قۆناغەکانی خوێندن پرۆگرامەکە بەرەو تایبەتمەندی دەچێت و قوتابی ئامادە دەکرێت بۆ بوونە مامۆستا لە بەشی بیرکاری بەم شێوەیەی خوارەوە:

- لەساڵی یەکەم هەندێک وانەی تایبەتی وەک جیاکاری و تەواوکاری و بنەماکانی بیرکاری و ماتماتیکی دواهاتوو، لەگەل هەندێک وانەی گشتی وەک فیزیا و ئینگلیزی و دەروونزانی و کۆمپیوتەرو کوردۆلۆجی و کارامەییە تایبەتەکان دەخوێندرێت.
- لەساڵی دووەم و سێیەم و چوارەم وانە تایبەتەکانی زانستی بیرکاری دەخوێندرێت وەک جیاکاری پێشکەوتوو جیۆمیتری و شیکردنەوەی بیرکاری و جەبر و ئاماری بیرکاری و تۆپۆلۆجی و لێکۆلینەوەی کردارییە کان و شیکرنەوەی ئالۆز لەگەل جێبەجێ کردنەکانی کۆمپیوتەر و پرۆگرامی پێشکەوتوو.

- لە کۆلێژە پەروەردەییەکان سەرەڕای ئەم وانە قوتابی بۆ بوونە مامۆستا ئامادە دەکرێت چەند وانەیەکی دەروونی و سایکۆلۆجی دەربارەی قوتابی دەخوێندرێت وەک دەروونزانی گشتی و پەروەردەیی و ڕێگاکانی وانەوتنەوە و پێوان و هەڵسەنگاندن، وە لە ساڵی چوارەمدا قوتابی بۆماوەی (چل) ڕۆژ ڕاهێنان دەکات لە قوتابخانەکان وەک مامۆستا ڕۆل دەبینێت.

زمانی خوێندن: پرۆگرامەکە سەرجەمی ئینگلیزییە.

بڕوانامە، نازناو

دەرچوانی ئەم بەشە بڕوانامەی بەکالۆریۆس لە زانستی ماتماتیک وەردەگرن دەبن بە مامۆستا. دەرچووانی کۆلێژی پەروەردەی بنەڕەتی دەبن بە مامۆستای بیرکاری لە قۆناغی بنەڕەتی پۆلی یەک تا نۆ. دەرچووانی کۆلێژی پەروەردە دەبن بە مامۆستای بیرکاری لە قۆناغی دواناوەندی دە تا دوانزە، وە هەندێک جاریش بە پێی پێویستی وەزارەت لە قۆناغی ناوەندیش وانە دەڵێنەوە.

پێویستییەکان بۆ وەرگیران:

مەرجێکی تایبەت لە ڕێبەری بۆ ئەم بەشە دانەنراوە!

داهاتوی ئەکادیمی:

دەرچوانی ئەم بەشە بڕوانامەی بەکالۆریۆس لە زانستي ماتماتیک وەردەگرن دەبن بە مامۆستا. ئەوانەی نمرەشیان بەرزە دەتوانن پێشکەشی خوێندنی باڵا ماستەربکەن و لە بوونی دەرفەت و پێویستی گونجاودا ببن بە مامۆستای زانکۆ.

کێ بۆ ئەو بەشە گونجاوە؟

هەموو ئەوانەی کە شیاون بۆ پیشەی مامۆستا، دەتوانن پێشکەشی بکەن جگە لە ئەوانەی کە هەندێک پێداویستیان هەیە کە ڕێگرە لە بونیان بە مامۆستا وەک زمان گرتن و شەلیەکی زۆر، وە دەبێت بینایی باشبێت و ڕوخسار و کەسایەتیشی گونجاوبێت بۆ پیشەی مامۆستا، بەڵام ئەم تایبەتمەندیانە هۆکارن بۆ سەرکەوتنی کەسەکە:

- کەسایەتییەکی بەهێزی هەبێت و سەرکەوتوبێت لە ژیانی خوێندنیدا.
- جدی بێت و توانا و ئارەزوی خوێندن و هەوڵدانی باش و بەردەوامی هەبێت.
- مرۆڤیکی پێگەیشتوو و تێگەیشتوو بێت.
- توانای بەرگەگرتنی نارەحەتییەکانی زۆربێت.
- خاوەنی یادگە و زیرەکییەکی باشبێت بەتایبەت لە ڕوی زیرەکی لۆجیکی و جولەیی و پەیوەندییەکان.
- بەهۆی تایبەتمەندی خوێندنی بیرکاری دەبێت کەسە کە توانا و ویست و حەزێکی لەم بابەتە هەبێت و ئامادە یی ڕۆژانە بە لایە نی کە م دووکاتژمێر خویندنی هەبێت لە هەر ڕۆژێکدا.

خۆشی و ناخۆشییەکان

لایەنە ناخۆشەکان:

- پێویستی بە هەوڵدان و ماندوبوونی زۆر هەیە لە ڕوی سەعیکردن و شەونخونی و دەوامکردن و ...
- کاتێکی زۆری تاک دەبات و پێویستە بە لایە نی کە م دوو کاتژمێر خوێندنی هەبێت لە هە ر ڕۆژێکدا..
- ماموستا دەبێت بەردەوام خوێنەر بێت لە بوارەکەیدا هەتا سەرکەوتووبێت، واتە خوێندن بە تەواوکردنی کۆلێژ کۆتایی نایەت.
- دەبێت دەروون و ئەقلێکی گەورەی مامەڵەکردنی لە گەڵ خوێندکارو دەوروبەر هەبێت.

لایەنە خۆشەکانی:

- ئازادەیەک هە لي کاری باشە.
- لەوانە تایبەتەکانە کە هەندێک کە س حەز و ویستێکی تایبەتی هەیە بۆی.
- بەهۆی سەختی دەرسەکە وتایبەتمە ندیە کە ی مامۆستایان خاوە ن پێگەی تایبە تن لە قوتابخانە و دە رە وە ی قوتابخانەش.
- پسپۆڕیەکی جیهانییە.

هەلی کار لە کوردستانە چۆنە؟

هەتا دامەزراندنی حکومی هەبوو، ئەم بەشە پشکی شێری هەبوو بۆ دامەزراندن چونکە بۆشاییەکی گەورەی مامۆستای بیرکاری هەبوو لە ناوەندی و دواناوەندیەکان. ئێستا بەشێکی زۆری دەرچوانی ئەم بەشە لە قوتابخانە ئەهلیەکان وانە دەڵێنەوە یان وە ک مامۆستای وانەبێژ لە قوتابخانە حکومیەکان خزمەت دەکەن.

ژیانی ئامادەکار وەک نمونە:

لەساڵی (٢٠٠٧) کۆلێژی پەروەردە بەشی بیرکاریم تەواوکرد، سێ یەکەمەکانی بەش بووم، وەک یاریدەدەری توێژەر لە هەمان بەشی خۆمان دامەزراین زۆربەی هاوڕێکانیشم وەک مامۆستا لە قوتابخانە ناوەندی و دواناوەندیەکان دامەزران کە ئێستا بەشێکیان لە مامۆستا دیارەکانی هەولێرن، یەکەمەکانی بەش ئەوانەی کە دادەمەزرانەوە لەزانکۆ بۆ ماوەی دووساڵ وەک یاریدەدەری مامۆستای زانکۆ خزمەت دەکەن و لە تاقیگاکان و وانە گفتوگۆییەکان وانە دەڵێنەوە، پاشان تاقیکردنەوەی خوێندنی باڵا دەکەن بۆ خوێندنی ماستەر.

پاش تەواوکردنی خوێندنی ماستەرم لە ساڵی (٢٠١٠) لەهەمان بەشی خۆمان وەک مامۆستا دەست بەکاربوومەوە، پاشان لەساڵی (٢٠١٤) چونکە یەکەمەکان بوین و نمرەمان باش بوولەلایەن حکومەتی هەرێمی کوردستان لە ڕێگای بەرنامەی تواناسازی نێردراین بۆ تەواوکرنی خوێندنی باڵا لەدەرەوەی وڵات، لەساڵی (٢٠١٨) خوێندنی دکتۆرام تەواوکرد لە وڵاتی بەریتانیا لە زانکۆی لیستەر، پاشان گەڕامەوە بۆ بەردەوام بوون بە خزمەتکردنی ئەو بەشەی کە لێیەوە پەروەردەبووم.